ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 8ης Νοεμβρίου 2011 *

Στην υπόθεση T-88/09,

Idromacchine Srl, με έδρα το Porto Marghera (Ιταλία),

Alessandro Capuzzo, κάτοικος Mirano (Ιταλία),

Roberto Capuzzo, κάτοικος Mogliano Veneto (Ιταλία),

εκπροσωπούμενοι από τους W. Viscardini και G. Donà, δικηγόρους,

ενάγοντες,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον D. Grespan και την E. Righini, επικουρούμενους από τον F. Ruggeri Laderchi, δικηγόρο,

εναγομένη,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

με αντικείμενο αγωγή με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας που οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι υπέστησαν λόγω της δημοσιεύσεως στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ψευδών πληροφοριών οι οποίες έβλαψαν, ιδίως, την εικόνα και τη φήμη της Idromacchine στο πλαίσιο της αποφάσεως C(2004) 5426 τελικό της Επιτροπής, της 30ής Δεκεμβρίου 2004 «Κρατικές ενισχύσεις – Ιταλία – Κρατική ενίσχυση N 586/2003, N 587/2003, N 589/2003 και C 48/2004 (ex N 595/2003) – Παράταση της τριετούς προθεσμίας παράδοσης για δεξαμενόπλοια μεταφοράς χημικών προϊόντων – Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 2, [ΕΚ]»,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Pelikánová, πρόεδρο, K. Jürimäe (εισηγήτρια) και M. van der Woude, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 8ης Φεβρουαρίου 2011,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Η Idromacchine Srl είναι ναυπηγοκατασκευαστική επιχείρηση η οποία δραστηριοποιείται, μεταξύ άλλων, στον τομέα της κατασκευής λεβήτων. Ο Alessandro Capuzzo και ο Roberto Capuzzo κατέχουν έκαστος ποσοστό 50 % του εταιρικού κεφαλαίου

της Idromacchine και είναι, αντιστοίχως, πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της και διευθύνων σύμβουλος. Η Idromacchine και οι A. και R. Capuzzo καλούνται στο εξής, από κοινού, «ενάγοντες».

2 Το 2002, η Cantiere navale De Poli SpA (στο εξής: De Poli) παρήγγειλε στην Idromacchine τέσσερις μεγάλες δεξαμενές για τη μεταφορά υγρών καυσίμων επί των πλοίων *C.188* και *C.189* των οποίων την κατασκευή είχε αναλάβει η De Poli.

3 Για τη ναυπήγηση των πλοίων *C.188* και *C.189* χορηγήθηκαν ενισχύσεις λειτουργίας διεπόμενες από τον κανονισμό (ΕΚ) 1540/98 του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, περί των νέων κανόνων ενισχύσεως της ναυπηγικής βιομηχανίας (ΕΕ L 202, σ. 1). Δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 2, του εν λόγω κανονισμού, η χορήγηση ενισχύσεων λειτουργίας στα ναυπηγεία επιτρεπόταν υπό ορισμένες προϋποθέσεις και, συγκεκριμένα, υπό τον όρον ότι οι ενισχύσεις δεν χορηγούνται για πλοία τα οποία παραδίδονται περισσότερο από τρία έτη μετά την ημερομηνία υπογραφής της οριστικής συμβάσεως ναυπηγήσεως. Ωστόσο, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του οικείου κανονισμού, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων μπορούσε να δίδει παράταση της προθεσμίας αυτής για την παράδοση, οσάκις τούτο κρινόταν δικαιολογημένο από την τεχνική περιπλοκότητα του συγκεκριμένου ναυπηγικού σχεδίου ή από καθυστερήσεις λόγω απροσδόκητων διακοπών, ουσιαστικού και εύλογου χαρακτήρα, στο πρόγραμμα εργασίας ενός ναυπηγείου, οφειλόμενων σε εξαιρετικές περιστάσεις, απρόβλεπτες και μη σχετιζόμενες με τη ναυπηγική επιχείρηση. Η Επιτροπή μπορούσε να χορηγήσει την εν λόγω παράταση μόνο σε περίπτωση που το οικείο κράτος μέλος της είχε κοινοποιήσει αίτηση περί παρατάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 [ΕΚ] (ΕΕ L 83, σ. 1).

4 Στις 11 Δεκεμβρίου 2003, η Ιταλική Δημοκρατία κοινοποίησε στην Επιτροπή αίτηση περί παρατάσεως της προθεσμίας που είχε οριστεί αρχικώς για την παράδοση πλοίων, συμπεριλαμβανομένων των πλοίων *C.188* και *C.189* των οποίων τη ναυπήγηση είχε αναλάβει ιδίως η De Poli, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1540/98.

5 Μεταξύ της 5ης Φεβρουαρίου και της 18ης Οκτωβρίου 2004, η Επιτροπή ζήτησε επανειλημμένως από τις ιταλικές αρχές πρόσθετες πληροφορίες όσον αφορά την αίτησή τους περί παρατάσεως της προθεσμίας που είχε οριστεί αρχικώς για την παράδοση των πλοίων. Οι οικείες αρχές απάντησαν στις αιτήσεις της Επιτροπής εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

6 Στις 30 Δεκεμβρίου 2004, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Ιταλική Δημοκρατία την απόφαση C(2002) 5426 τελικό, της 30ής Δεκεμβρίου 2004, «Κρατικές ενισχύσεις – Ιταλία – Κρατική ενίσχυση N 586/2003, N 587/2003, N 589/2003 και C 48/2004 (ex N 595/2003) – Παράταση της τριετούς προθεσμίας παράδοσης για δεξαμενόπλοια μεταφοράς χημικών προϊόντων – Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 2, [ΕΚ]» (στο εξής: επίδικη απόφαση).

7 Με την επίδικη απόφαση η Επιτροπή, αφενός, χορήγησε, κατά το πέρας του προκαταρκτικού σταδίου έρευνας των κοινοποιηθεισών ενισχύσεων, παράταση των προθεσμιών παραδόσεως που είχαν οριστεί για τα πλοία που θα ναυπηγούσε η De Poli, καθόσον έκρινε ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1540/98 και, αφετέρου, αποφάσισε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας του άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ σχετικά με την αίτηση παρατάσεως της προθεσμίας παραδόσεως ενός δεξαμενόπλοιου μεταφοράς χημικών προϊόντων που θα ναυπηγούσε άλλο ναυπηγείο.

8 Σε ό,τι αφορά την εξέταση από την Επιτροπή της αιτήσεως περί παρατάσεως των προθεσμιών παραδόσεως για τα πλοία που θα ναυπηγούσε η De Poli, με την παράγραφο 10, στοιχείο iii, της επίδικης αποφάσεως επισημαίνονται τα εξής:

«Όσον αφορά τα πλοία *C.196* και *C.197,* το ναυπηγείο είχε παραγγείλει στην Idromacchine […], έναν από τους βασικούς κατασκευαστές δεξαμενών, την κατασκευή δεξαμενών φορτίου για τα πλοία *C.188* και *C.189,* δίδυμα πλοία των

κατασκευών *C.196* και *C.197*. Κατά τη ναυπήγηση των πλοίων *C.188* και *C.189*, ο RINA (Registro italiano navale), ιταλικός οργανισμός πιστοποιήσεως, κήρυξε μη σύμφωνες με τις προδιαγραφές τις υπό κατασκευή από την Idromacchine δεξαμενές που προορίζονταν για τα προαναφερθέντα πλοία, λόγω της υπάρξεως ελαττωμάτων.

[…] Στο πλαίσιο αυτό, οι δεξαμενές, οι οποίες προορίζονταν αρχικώς για τα πλοία *C.188* και *C.189* και για την κατασκευή των οποίων δόθηκε νέα παραγγελία σε άλλον κατασκευαστή, παραδόθηκαν και τοποθετήθηκαν στα πλοία *C.197* και *C.196* με καθυστέρηση έξι μηνών συνολικά και, επομένως, μετά την καταληκτική ημερομηνία της 31.12.2003.

Οι δεξαμενές φορτίου αποτελούν αναγκαίο συστατικό στοιχείο προκειμένου το πλοίο να είναι σε θέση να μεταφέρει τα υγρά καύσιμα[· οι ιταλικές αρχές] υποστηρίζουν ότι οι δεξαμενές που χρησιμοποιήθηκαν στα πλοία *C.188* [και] *C.189* –και στα δίδυμα πλοία *C.196* και *C.19* – πρέπει να πληρούν τις αυστηρές προδιαγραφές ποιότητας και ασφάλειας στον τομέα της ναυπηγικής. Επιπλέον, κατά τις δηλώσεις των ιταλικών αρχών, λαμβανομένης υπόψη της εμπειρίας της Idromacchine, το ναυπηγείο [του οποίου την εκμετάλλευση ασκεί η De Poli] δεν μπορούσε να προβλέψει ότι ο RINA θα εξέφραζε αρνητική γνώμη όσον αφορά τη συμβατότητα των δεξαμενών των πλοίων *C.188* και *C.189* με τις οικείες προδιαγραφές. Οι ιταλικές αρχές διευκρινίζουν επίσης ότι το ναυπηγείο, προκειμένου να αντιμετωπίσει τη δυσχέρεια αυτή, αναζήτησε αμέσως άλλους προμηθευτές στην αγορά. Η εταιρία [G.] ήταν ο μοναδικός προμηθευτής ο οποίος δέχθηκε να κατασκευάσει νέες δεξαμενές οι οποίες, κατά τα φαινόμενα, δεν μπορούσαν να παραδοθούν πριν από τις 31.1.2004 και τις 31.3.2004· κατά συνέπεια, το ναυπηγείο αναγκάστηκε να ζητήσει παράταση της προθεσμίας παραδόσεως.

[…]»

9 Με την παράγραφο 28, τρίτο εδάφιο, της επίδικης αποφάσεως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, «όσον αφορά τις δεξαμενές, πρέπει να υπομνησθεί ότι η αδυναμία του

κατασκευαστή δεξαμενών Idromacchine να κατασκευάσει δεξαμενές (βασικό συστατικό του πλοίου) σύμφωνες με τις ισχύουσες προδιαγραφές πιστοποιήσεως και η συνακόλουθη αδυναμία παραδόσεως των δεξαμενών εντός της συμφωνηθείσας προθεσμίας είναι, πάντως, εξαιρετικού χαρακτήρα».

10 Η Επιτροπή, με την παράγραφο 29, τρίτο εδάφιο, της επίδικης αποφάσεως, κρίνει ότι, «όσον αφορά τις δεξαμενές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα προβλήματα που προκλήθηκαν από την αδυναμία της Idromacchine να παραδώσει τις δεξαμενές, οι οποίες αποτελούν αναγκαία συστατικά στοιχεία για τη χρήση των πλοίων για εμπορικούς σκοπούς υπό τους επιτρεπόμενους όρους, ήταν ομοίως αδύνατο να προβλεφθούν».

11 Η παράγραφος 31 της επίδικης αποφάσεως έχει ως εξής:

«Ο κατασκευαστής δεν κατέστη δυνατό να παραδώσει τις δεξαμενές σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις που είχε αναλάβει και το ναυπηγείο αναγκάστηκε να παραγγείλει τα εν λόγω συστατικά στοιχεία σε άλλον προμηθευτή, καθυστερώντας εν συνεχεία την ολοκλήρωση των πλοίων *C.196* και *C.197* […]. Η μη τήρηση της προθεσμίας παραδόσεως των αναγκαίων προμηθειών είναι ανεξάρτητη της θελήσεως της [De Poli η οποία] δεν είχε τη δυνατότητα να παρέμβει […] ».

12 Επιπλέον, στον πίνακα 1 της επίδικης αποφάσεως αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι «η ακαταλληλότητα των ελαττωματικών δεξαμενών των δίδυμων πλοίων *C.188* και *C.189,* τα οποία βρίσκονταν σε πιο προχωρημένο στάδιο ναυπηγήσεως, ανάγκασε το ναυπηγείο να τοποθετήσει στα εν λόγω πλοία τις δεξαμενές που προορίζονταν για τα πλοία *C.196* και *C.197*».

13 Τέλος, η τελευταία παράγραφος της επίδικης αποφάσεως, όπως αυτή κοινοποιήθηκε στην Ιταλική Δημοκρατία στις 30 Δεκεμβρίου 2004, αναφέρει τα εξής:

«[Σ]ε περίπτωση που το παρόν έγγραφο περιέχει εμπιστευτικές πληροφορίες οι οποίες δεν πρέπει να δημοσιευθούν, παρακαλείσθε να ενημερώσετε σχετικώς την Επιτροπή εντός προθεσμίας [δεκαπέντε] εργάσιμων ημερών από της ημερομηνίας παραλαβής του παρόντος. Εάν εντός της συγκεκριμένης προθεσμίας δεν υποβληθεί σχετικό αιτιολογημένο αίτημα, η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι συμφωνείτε με τη δημοσίευση του πλήρους κειμένου του εγγράφου στη γλώσσα του πρωτοτύπου στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση».

14 Οι ιταλικές αρχές δεν απηύθυναν στην Επιτροπή αιτήσεις περί μη δημοσιεύσεως ορισμένων από τις περιεχόμενες στην επίδικη απόφαση πληροφοριών με την αιτιολογία ότι αυτές ήταν εμπιστευτικές.

15 Η επίδικη απόφαση δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 18 Φεβρουαρίου 2005 (ΕΕ C 42, σ. 15).

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

16 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 27 Φεβρουαρίου 2009, οι ενάγοντες άσκησαν την υπό κρίση αγωγή αποζημιώσεως.

17 Στις 11 Μαρτίου 2009, ο πρόεδρος του δεύτερου τμήματος του Πρωτοδικείου απέρριψε το αίτημα των εναγόντων περί υπαγωγής στο καθεστώς ανωνυμίας και απορρήτου των στοιχείων. Στις 2 Απριλίου 2009, κατόπιν αιτήσεως των εναγόντων, επιβεβαίωσε την απόρριψη του αρχικού αιτήματός τους περί υπαγωγής στο καθεστώς ανωνυμίας και απορρήτου των στοιχείων.

18 Κατόπιν τροποποιήσεως της συνθέσεως των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο τέταρτο τμήμα, στο οποίο κατά συνέπεια ανατέθηκε η υπό κρίση υπόθεση.

19 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 8ης Φεβρουαρίου 2011.

20 Οι ενάγοντες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να καταβάλει, λόγω περιουσιακής ζημίας, το ποσό των 5 459 641,28 ευρώ ή άλλο ποσό που ενδεχομένως θα καθορίσει το Γενικό Δικαστήριο, αναπροσαρμοσμένο από της ημερομηνίας δημοσιεύσεως της επίδικης αποφάσεως μέχρι την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση και προσαυξημένο με τους τόκους υπερημερίας από της ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση μέχρι την πλήρη εξόφληση του οικείου ποσού με βάση το καθοριζόμενο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) επιτόκιο για τις κυριότερες πράξεις αναχρηματοδότησης, προσαυξημένο κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες·

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να καταβάλει, λόγω μη περιουσιακής ζημίας, στην Idromacchine και στους A. και R. Capuzzo ποσό που θα προσδιοριστεί κατ' επιείκεια, ενδεικτικώς ίσο με σημαντικό ποσοστό, της τάξεως του 30 έως 50 %, του ποσού που θα καταβληθεί λόγω της περιουσιακής ζημίας, αναπροσαρμοσμένο από της ημερομηνίας δημοσιεύσεως της επίδικης αποφάσεως μέχρι την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση και προσαυξημένο με τους τόκους υπερημερίας από της ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση μέχρι την πλήρη εξόφληση του οικείου ποσού με βάση το καθοριζόμενο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) επιτόκιο για τις κυριότερες πράξεις αναχρηματοδότησης, προσαυξημένο κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες·

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να αποκαταστήσει την εικόνα της Idromacchine Srl και των A. και R. Capuzzo με τον τρόπο που θα κρίνει ως τον πλέον ενδεδειγμένο, όπως επί παραδείγματι με ad hoc δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα ή με επιστολή προς τους σημαντικότερους επιχειρηματίες του οικείου κλάδου, διατάσσοντας τη διόρθωση στην επίδικη απόφαση των πληροφοριών που αφορούν την Idromacchine·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

21 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αγωγή,

— να καταδικάσει τους ενάγοντες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

22 Κατά το άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα υποχρεούται, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, να αποκαθιστά τη ζημία που προξενούν τα όργανα ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

23 Κατά πάγια νομολογία, η στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας κατά την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της, εξαρτάται από τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων, ήτοι του παράνομου χαρακτήρα της προσαπτόμενης στο θεσμικό όργανο συμπεριφοράς, του υποστατού της ζημίας και της υπάρξεως αιτιώδους συνάφειας μεταξύ

της προβαλλόμενης συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1982, 26/81, Oleifici Mediterranei κατά ΕΟΚ, Συλλογή 1982, σ. 3057, σκέψη 16, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 2005, Τ-383/00, Beamglow κατά Κοινοβουλίου κ.λπ., Συλλογή 2005, σ. II-5459, σκέψη 95).

24 Καταρχάς, όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση που αναφέρεται στον παράνομο χαρακτήρα της προσαπτόμενης στο θεσμικό όργανο συμπεριφοράς, η νομολογία απαιτεί να αποδεικνύεται κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου σκοπούντος στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες (απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουλίου 2000, C-352/98 P, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-5291, σκέψη 42). Όσον αφορά την προϋπόθεση περί του κατάφωρου χαρακτήρα της εν λόγω παραβάσεως, καθοριστικό κριτήριο έλεγχου της συνδρομής της ή μη, ιδίως όταν το οικείο κοινοτικό όργανο διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως, είναι η πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση, εκ μέρους του οργάνου, των ορίων που επιβάλλονται στη διακριτική του ευχέρεια. Όταν το περιθώριο εκτιμήσεως του οργάνου αυτού είναι σημαντικά περιορισμένο ή και ανύπαρκτο, η απλή παραβίαση του κοινοτικού δικαίου αρκεί προς απόδειξη της υπάρξεως κατάφωρης παραβάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Δεκεμβρίου 2002, C-312/00 P, Επιτροπή κατά Camar και Tico, Συλλογή 2002, σ. I-11355, σκέψη 54, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Ιουλίου 2001, Τ-198/95, Τ-171/96, Τ-230/97, Τ-174/98 και Τ-225/99, Comafrica και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-1975, σκέψη 134).

25 Εν συνεχεία, όσον αφορά την προϋπόθεση που αναφέρεται στο υποστατό της ζημίας, η ευθύνη της Κοινότητας θεωρείται θεμελιωμένη μόνον όταν ο ενάγων έχει πράγματι υποστεί ζημία «πραγματική και βέβαιη» (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 27ης Ιανουαρίου 1982, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 και 5/81, Birra Wührer κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 85, σκέψη 9, και 51/81, De Franceschi κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 117, σκέψη 9· απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Ιανουαρίου 1996, Τ-108/94, Candiotte κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. II-87, σκέψη 54). Στον ενάγοντα εναπόκειται να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία στον κοινοτικό δικαστή, προκειμένου να αποδείξει το υποστατό και την έκταση της σχετικής ζημίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Μαΐου 1976, 26/74, Roquette frères κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1976, σ. 274, σκέψεις 22 έως

24, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιανουαρίου 1996, T-575/93, Koelman κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1, σκέψη 97).

26 Τέλος, όσον αφορά την προϋπόθεση η οποία αναφέρεται στην ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προβαλλόμενης συμπεριφοράς και της ζημίας της οποίας έγινε επίκληση, η προβαλλόμενη ζημία πρέπει να προκύπτει, αρκούντως άμεσα, από την προσαπτόμενη συμπεριφορά, δηλαδή η συμπεριφορά αυτή πρέπει να είναι η γενεσιουργός αιτία της ζημίας, ενώ αντιθέτως δεν υφίσταται υποχρέωση αποκαταστάσεως κάθε βλαπτικής συνέπειας, έστω και απομακρυσμένης, της παράνομης συμπεριφοράς (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 1979, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 και 45/79, Dumortier κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 515, σκέψη 21, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαΐου 2006, T-279/03, Galileo International Technology κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-1291, σκέψη 130 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εναπόκειται στους ενάγοντες να αποδείξουν την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 1998, T-149/96, Coldiretti κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3841, σκέψη 101 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

27 Εφόσον δεν πληρούται μία από τις τρεις προϋποθέσεις στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, οι αξιώσεις αποζημιώσεως πρέπει να απορριφθούν, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξετασθούν οι άλλες δύο προϋποθέσεις (απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Φεβρουαρίου 2002, T-170/00, Förde-Reederei κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-515, σκέψη 37· βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, C-146/91, ΚΥΔΕΠ κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4199, σκέψη 81). Εξάλλου, ο κοινοτικός δικαστής δεν υποχρεούται να ακολουθεί μια καθορισμένη σειρά εξετάσεως των προϋποθέσεων αυτών (απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Σεπτεμβρίου 1999, C-257/98 P, Lucaccioni κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-5251, σκέψη 13).

28 Εν προκειμένω, οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι υπέστησαν περιουσιακή και μη περιουσιακή ζημία της οποίας την αποκατάσταση ζητούν. Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εξετάσει, καταρχάς, το αίτημα αποκαταστάσεως της μη περιουσιακής ζημίας και, εν συνεχεία, το αίτημα αποκαταστάσεως της περιουσιακής ζημίας.

1. *Επί του αιτήματος αποκαταστάσεως της μη περιουσιακής ζημίας*

29 Κατά τους ενάγοντες, τόσο η Idromacchine όσο και οι A. και R. Capuzzo υπέστησαν μη περιουσιακή ζημία, για την αποκατάσταση της οποίας πρέπει να τους καταβληθεί αποζημίωση.

Επί της μη περιουσιακής ζημίας της Idromacchine

30 Όσον αφορά την προβαλλόμενη μη περιουσιακή ζημία που υπέστη η Idromacchine, πρέπει να εξετασθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων στοιχειοθετήσεως της ευθύνης της Κοινότητας ερευνώντας, καταρχάς, την προϋπόθεση που αναφέρεται στην προσαπτόμενη στην Κοινότητα παράνομη συμπεριφορά, εν συνεχεία, τη σχετική με το υποστατό της ζημίας και, τέλος, τη σχετική με την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προβαλλόμενης συμπεριφοράς και της ζημίας της οποίας γίνεται επίκληση. Μόνο σε περίπτωση που οι εν λόγω προϋποθέσεις πληρούνται πρέπει, ακολούθως, να εξετασθεί η έκταση της αποζημιώσεως που θα χορηγηθεί συναφώς στην Idromacchine.

Επί της προσαπτόμενης στην Κοινότητα παράνομης συμπεριφοράς

31 Με τα υπομνήματά τους, οι ενάγοντες προσάπτουν, κατ' ουσίαν, στην Επιτροπή δύο μορφές παράνομης συμπεριφοράς.

32 Όσον αφορά την πρώτη μορφή παράνομης συμπεριφοράς που προσάπτεται στην Επιτροπή, οι ενάγοντες προβάλλουν παραβίαση των αρχών της χρηστής διοικήσεως, της επιμέλειας και του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας, κατ' εφαρμογή των οποίων η Επιτροπή όφειλε να δώσει στην Idromacchine την ευκαιρία να υποβάλει

παρατηρήσεις πριν την έκδοση της επίδικης αποφάσεως, προκειμένου αυτή να αποδείξει την έλλειψη ευθύνης της αναφορικά με την καθυστέρηση παραδόσεως των εν λόγω δεξαμενών.

33 Καταρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η διαδικασία ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων κινείται, λαμβανομένης υπόψη της εν γένει οικονομίας της, κατά του κράτους μέλους που ευθύνεται, από πλευράς των κοινοτικών του υποχρεώσεων, για τη χορήγηση της ενισχύσεως (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, C-74/00 P και C-75/00 P, Falck και Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-7869, σκέψη 81 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34 Επιπλέον, στο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, οι λοιποί ενδιαφερόμενοι, πέραν του οικείου κράτους μέλους, δεν μπορούν να απαιτήσουν οι ίδιοι συζήτηση με την Επιτροπή με δυνατότητα εκατέρωθεν προβολής απόψεων, όπως αυτή που πραγματοποιείται με το εν λόγω κράτος μέλος (βλ. απόφαση Falck και Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής, σκέψη 35 ανωτέρω, σκέψη 82 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

35 Τέλος, στο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων την οποία προβλέπει το άρθρο 88 ΕΚ, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ, αφενός, της προκαταρκτικής φάσεως εξετάσεως των ενισχύσεων που καθιερώνει η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού, και η οποία έχει ως μοναδικό σκοπό να δώσει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να σχηματίσει μια πρώτη γνώμη ως προς το αν η συγκεκριμένη ενίσχυση συμβιβάζεται εν όλω ή εν μέρει με την κοινή αγορά, και, αφετέρου, της φάσεως εξετάσεως την οποία προβλέπει η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου. Μόνο στο πλαίσιο αυτής της φάσεως, η οποία έχει ως σκοπό να επιτρέψει στην Επιτροπή να διαφωτιστεί πλήρως επί του συνόλου των στοιχείων της υποθέσεως, προβλέπει η Συνθήκη υποχρέωση της Επιτροπής να ζητήσει από τους ενδιαφερομένους να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 2005, C-78/03 P, Επιτροπή κατά Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, Συλλογή 2005, σ. I-10737, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

36 Από τη νομολογία που παρατίθεται στις σκέψεις 33 έως 35 ανωτέρω προκύπτει ότι η Επιτροπή, η οποία με την επίδικη απόφαση χορήγησε παράταση των προθεσμιών ναυπηγήσεως των πλοίων των οποίων τη ναυπήγηση είχε αναλάβει η De Poli, ουδόλως υποχρεούνταν, κατά την προκαταρκτική φάση εξετάσεως των επίμαχων ενισχύσεων, να προβεί σε ακρόαση της Idromacchine. Επιπροσθέτως, η τελευταία δεν αποτελούσε τρίτο ενδιαφερόμενο στη διαδικασία, δεδομένου ότι δεν ήταν ούτε δικαιούχος ούτε ανταγωνιστής του δικαιούχου των εν λόγω ενισχύσεων.

37 Τα επιχειρήματα που προβάλλουν συναφώς οι ενάγοντες δεν αναιρούν τις διαπιστώσεις αυτές.

38 Αφενός, το επιχείρημα ότι, κατ' ουσίαν, η Επιτροπή θα είχε καταλήξει σε διαφορετικά συμπεράσματα από αυτά στα οποία κατέληξε με την επίδικη απόφαση, αν είχε προβεί σε ακρόαση της Idromacchine πριν την έκδοση της επίδικης αποφάσεως, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές. Συγκεκριμένα, ένα τέτοιο επιχείρημα δεν αναιρεί, εν πάση περιπτώσει, τη διαπίστωση που παρατίθεται στη σκέψη 36 ανωτέρω και κατά την οποία, στο στάδιο της προκαταρκτικής φάσεως εξετάσεως των επίμαχων ενισχύσεων, η Επιτροπή δεν υπείχε καμία υποχρέωση να προβεί σε ακρόαση της Idromacchine.

39 Αφετέρου, το επιχείρημα ότι τα πραγματικά περιστατικά στην προκειμένη περίπτωση πρέπει να οδηγήσουν το Γενικό Δικαστήριο στη συναγωγή του συμπεράσματος ότι υφίσταται προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, όπως κρίθηκε υπό ανάλογες περιστάσεις στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, T-412/05, M κατά Διαμεσολαβητή (Συλλογή 2008, σ. II-197, σκέψεις 133 και 136), πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Συγκεκριμένα, με την απόφαση αυτή, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής είχε παραβιάσει την αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως, καθόσον σε κάποια από τις αποφάσεις του σχετικά με περίπτωση κακής διοικήσεως κατονόμασε έναν υπάλληλο χωρίς, εντούτοις, να προβεί σε προηγούμενη ακρόασή του όπως όφειλε να πράξει δυνάμει των εφαρμοστέων νομικών διατάξεων. Αντιθέτως όμως προς τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως αυτής, στην προκειμένη περίπτωση η Επιτροπή δεν υπείχε υποχρέωση να προβεί σε ακρόαση της Idromacchine πριν την έκδοση της επίδικης αποφάσεως.

40 Επομένως, κατά το μέτρο που οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή, παραλείποντας να προβεί σε ακρόαση της Idromacchine πριν την έκδοση της επίδικης αποφάσεως, παραβίασε την αρχή της χρηστής διοικήσεως καθώς και τις αρχές της επιμέλειας και του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας που απορρέουν από την εν λόγω αρχή, οι αιτιάσεις αυτές πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμες.

41 Όσον αφορά τη δεύτερη μορφή παράνομης συμπεριφοράς που προσάπτεται στην Επιτροπή, οι ενάγοντες επικαλούνται, αφενός, παραβίαση του επαγγελματικού απορρήτου, καθόσον η Επιτροπή όφειλε να μην καταλογίσει, με την επίδικη απόφαση, πλημμελή συμπεριφορά ονομαστικώς στην Idromacchine και, αφετέρου, παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας στο μέτρο που, κατά τους ενάγοντες, η αναφορά του ονόματος της Idromacchine στην εν λόγω απόφαση δεν ήταν αναγκαία. Οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι, ακόμη και αν η Idromacchine έπρεπε να θεωρηθεί υπεύθυνη για τις καθυστερήσεις παραδόσεως των ναυπηγηθέντων από την De Poli πλοίων ή για τη μη παράδοση δεξαμενών σύμφωνων με τις ισχύουσες προδιαγραφές, εντούτοις, γεγονός παραμένει ότι η Επιτροπή κακώς δημοσιοποίησε το όνομα της Idromacchine στην επίδικη απόφαση που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα, ενώ η δημοσιοποίηση αυτή δεν ήταν εν προκειμένω αναγκαία.

42 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 287 ΕΚ, τα μέλη των θεσμικών οργάνων της Κοινότητας, τα μέλη των επιτροπών, καθώς και οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Κοινότητας οφείλουν, και μετά τη λήξη της υπηρεσιακής τους σχέσεως, να μη μεταδίδουν πληροφορίες που αποτελούν εκ φύσεως επαγγελματικά απόρρητα, ιδίως πληροφορίες σχετικές με επιχειρήσεις που αφορούν τις εμπορικές τους σχέσεις και τα κοστολογικά τους στοιχεία.

43 Ο κανονισμός 659/1999 επαναλαμβάνει την υποχρέωση της Επιτροπής περί τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου κατά την εκ μέρους της εξέταση κρατικών ενισχύσεων. Η αιτιολογική σκέψη 21, in fine, του εν λόγω κανονισμού ορίζει ότι «η Επιτροπή, κατά την παροχή δημόσιας πληροφόρησης για τις αποφάσεις της, θα πρέπει να τηρεί όλους τους κανόνες περί επαγγελματικού απορρήτου, σύμφωνα με το άρθρο [287] ΕΚ». Το άρθρο 24 του ίδιου κανονισμού ορίζει ότι «η Επιτροπή και τα κράτη μέλη, καθώς και οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό τους, περιλαμβανομένων των ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων που έχει διορίσει η Επιτροπή, υποχρεούνται να μην αποκαλύπτουν πληροφορίες οι οποίες καλύπτονται από την υποχρέωση

τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου και οι οποίες έχουν περιέλθει σ' αυτούς στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού».

44 Ούτε το άρθρο 287 ΕΚ ούτε ο κανονισμός 659/1999 αναφέρουν ρητώς ποιες πληροφορίες, πλην των επιχειρηματικών απορρήτων, καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

45 Κατά τη νομολογία, τα πληροφοριακά στοιχεία που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο μπορούν να είναι είτε εμπιστευτικά στοιχεία είτε επιχειρηματικά απόρρητα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1996, Τ-353/94, Postbank κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-921, σκέψη 86). Γενικά, για να εμπίπτουν στο επαγγελματικό απόρρητο τα επιχειρηματικά απόρρητα ή άλλα πληροφοριακά στοιχεία, λόγω της φύσεώς τους, απαιτείται, καταρχάς, να είναι γνωστά σε περιορισμένο αριθμό προσώπων. Στη συνέχεια, πρέπει να πρόκειται για πληροφοριακά στοιχεία η δημοσιοποίηση των οποίων να μπορεί να προκαλέσει σοβαρή ζημία στο πρόσωπο που τα προσκόμισε ή σε τρίτους. Τέλος, τα συμφέροντα που μπορεί να θιγούν από τη δημοσιοποίηση της πληροφορίας απαιτείται να είναι αντικειμενικώς άξια προστασίας. Η εκτίμηση του απορρήτου χαρακτήρα μιας πληροφορίας απαιτεί, συναφώς, τη στάθμιση μεταξύ των νομίμων συμφερόντων που απαγορεύουν τη δημοσίευσή της και του γενικού συμφέροντος σύμφωνα με το οποίο οι δραστηριότητες των κοινοτικών οργάνων διεξάγονται όσο το δυνατόν πιο ανοικτά (βλ. αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 30ής Μαΐου 2006, Τ-198/03, Bank Austria Creditanstalt κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-1429, σκέψη 71, και της 12ης Οκτωβρίου 2007, Τ-474/04, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-4225, σκέψη 65 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

46 Υπό το πρίσμα των διατάξεων και της νομολογίας που παρατίθενται στις σκέψεις 42 έως 47 ανωτέρω πρέπει, επομένως, να εξετασθεί αν η Επιτροπή, κατά το μέτρο που ρητώς ανέφερε στην επίδικη απόφαση ότι η Idromacchine δεν είχε παραδώσει δεξαμενές σύμφωνες με τις ισχύουσες προδιαγραφές και ότι δεν είχε τηρήσει της συμβατικές υποχρεώσεις της, παραβίασε την υποχρέωση τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου και την αρχή της αναλογικότητας, όπως υποστηρίζουν οι ενάγοντες.

47 Εν προκειμένω, πρώτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το πληροφοριακό στοιχείο κατά το οποίο η Idromacchine δεν μπόρεσε, κατ' ουσίαν, να παραδώσει στην De Poli δεξαμενές σύμφωνες με τις ισχύουσες προδιαγραφές και τους συμβατικούς όρους κοινοποιήθηκε από την Ιταλική Δημοκρατία στην Επιτροπή μόνο για τις ανάγκες της διοικητικής διαδικασίας εξετάσεως των επίμαχων ενισχύσεων. Επιπλέον, το πληροφοριακό αυτό στοιχείο, όπως κατ' ουσίαν και ορθώς επισημαίνουν οι ενάγοντες, αναφέρεται στις εμπορικές σχέσεις μεταξύ των δύο εταιριών. Επομένως, το περιεχόμενο του πληροφοριακού αυτού στοιχείου είναι, εν προκειμένω, εμπιστευτικού χαρακτήρα.

48 Δεύτερον, η δημοσιοποίηση του πληροφοριακού στοιχείου που παρατίθεται στη σκέψη 46 ανωτέρω ήταν ικανή να προκαλέσει σοβαρή ζημία στην Idromacchine. Συγκεκριμένα, ανεξαρτήτως του αν η Επιτροπή προέβη ή όχι σε εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, κατά το μέτρο που έκρινε ότι η Idromacchine προέβη σε πλημμελή εκπλήρωση των συμβατικών της υποχρεώσεων έναντι της De Poli, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν πάση περιπτώσει, η δημοσιοποίηση από την Επιτροπή, με την επίδικη απόφαση, πραγματικών περιστατικών και εκτιμήσεων που παρουσιάζουν ονομαστικώς την Idromacchine με τρόπο αρνητικό ήταν ικανή να προκαλέσει σοβαρή ζημία στην τελευταία.

49 Τρίτον, στο μέτρο που η δημοσιοποίηση του πληροφοριακού στοιχείου που αναφέρεται στη σκέψη 46 ανωτέρω ήταν ικανή να θίξει την εικόνα και τη φήμη της Idromacchine, το συμφέρον της τελευταίας για τη μη δημοσιοποίηση του στοιχείου αυτού ήταν αντικειμενικώς άξιο προστασίας.

50 Τέταρτον, από τη στάθμιση, αφενός, του θεμιτού συμφέροντος που έχει η Idromacchine στη μη δημοσιοποίηση του ονόματός της με την επίδικη απόφαση και, αφετέρου, του γενικού συμφέροντος προκύπτει ότι η δημοσιοποίηση αυτή ήταν δυσανάλογη υπό το πρίσμα του αντικειμένου της επίδικης αποφάσεως.

51 Συγκεκριμένα, πρέπει, καταρχάς, να υπομνησθεί συναφώς ότι η αρχή της ελεύθερης πρόσβασης και η επιταγή της διαφάνειας στη δραστηριότητα των κοινοτικών οργάνων, που καθιερώνονται από το άρθρο 1 ΕΕ και τα άρθρα 254 ΕΚ και 255 ΕΚ, επέβαλαν, εν προκειμένω, στην Επιτροπή την υποχρέωση, στο πλαίσιο της εξετάσεως των χορηγηθεισών στην De Poli κρατικών ενισχύσεων, να λάβει ρητώς θέση επί του ζητήματος αν η καθυστέρηση στη ναυπήγηση των επίμαχων πλοίων οφειλόταν στη συμπεριφορά τρίτων, πλην της De Poli. Εντούτοις, θα αρκούσε η Επιτροπή να αναφερθεί στην παράβαση των όρων της συμβάσεως είτε, γενικώς, εκ μέρους κάποιου προμηθευτή ενός σημαντικού συστατικού στοιχείου των επίμαχων πλοίων είτε, ενδεχομένως, πιο συγκεκριμένα, εκ μέρους του προμηθευτή των επίμαχων δεξαμενών, χωρίς ούτε στη μία ούτε στην άλλη περίπτωση να απαιτείται να αναφέρει το όνομα του εν λόγω προμηθευτή, με τρόπο ώστε να προστατεύσει το θεμιτό συμφέρον του.

52 Εν συνεχεία, τα επιχειρήματα που προβάλλει η Επιτροπή, προκειμένου να αποδείξει ότι δεν υπέπεσε σε σφάλμα κατά το μέτρο που με την επίδικη απόφαση δημοσιοποίησε το όνομα της Idromacchine, δεν είναι δυνατό να ευδοκιμήσουν.

53 Αφενός, καθό μέτρο η Επιτροπή, απαντώντας στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, υποστήριξε ότι ήταν «σκόπιμο, από την άποψη της αιτιολογίας της [επίδικης] αποφάσεως» να αναφέρει το όνομα του κατασκευαστή των επίμαχων δεξαμενών ο οποίος ήταν «ιδιαιτέρως αξιόπιστος [, πλην, όμως] για μια φορά, ήταν υπαίτιος καθυστερήσεως», ένα τέτοιο επιχείρημα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της εξετάσεως των επίμαχων ενισχύσεων που οδήγησαν στην έκδοση της επίδικης αποφάσεως, κρίσιμο ήταν μόνον το ζήτημα αν η Ιταλική Δημοκρατία είχε δικαιολογήσει επαρκώς κατά νόμο τις καθυστερήσεις εκ μέρους της De Poli κατά την παράδοση των πλοίων, χωρίς η δημοσιοποίηση της ταυτότητας του ή των προμηθευτών που βαρύνονται με τυχόν πταίσματα τα οποία δικαιολογούν τις εν λόγω καθυστερήσεις να έχει οποιαδήποτε σημασία επί της διαπιστώσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή με την επίδικη απόφαση.

54 Αφετέρου, στο μέτρο που η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η μη αναφορά του ονόματος του προμηθευτή στην επίδικη απόφαση δεν θα είχε εμποδίσει το κοινό να πληροφορηθεί την ταυτότητά του λόγω του ότι ο οικείος οικονομικός τομέας ήταν κλειστός και αποτελούνταν από ειδικούς και λόγω του ότι ενώπιον του Πρωτοδικείου της Βενετίας (Ιταλία) εκκρεμούσε ένδικη διαφορά μεταξύ της De Poli και της Idromacchine την οποία ο Τύπος είχε δημοσιοποιήσει, τα επιχειρήματα αυτά πρέπει ομοίως να απορριφθούν ως αβάσιμα. Συγκεκριμένα, οι περιστάσεις αυτές δεν αναιρούν τη διαπίστωση ότι η Επιτροπή, κατονομάζοντας την Idromacchine ως υπεύθυνη για τις καθυστερήσεις παραδόσεως, δημοσιοποίησε, με την επίδικη απόφαση, πραγματικά περιστατικά και εκτιμήσεις τα οποία παρουσιάζουν ονομαστικώς την Idromacchine ως μη δυνάμενη να παράσχει στην De Poli προϊόντα σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και να τηρήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις της, παρά το γεγονός ότι μια τέτοια δημοσιοποίηση δεν ήταν αναγκαία υπό το πρίσμα του αντικειμένου της επίδικης αποφάσεως.

55 Τέλος, τα επιχειρήματα της Επιτροπής ότι, αφενός, αυτή αρκέστηκε να στηρίξει την επίδικη απόφαση στα πληροφοριακά στοιχεία που της παρέσχε η Ιταλική Δημοκρατία και, αφετέρου, ότι από τα άρθρα 24 και 25 του κανονισμού 659/1999 και τα σημεία 25 επ. της ανακοινώσεως C(2003) 4582 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με το επαγγελματικό απόρρητο στις αποφάσεις για τις κρατικές ενισχύσεις (ΕΕ C 297, σ. 6), προκύπτει ότι στην Ιταλική Δημοκρατία εναπέκειτο να επισημάνει τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία θεωρούσε ότι καλύπτονταν από το επαγγελματικό απόρρητο, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα. Συγκεκριμένα, μολονότι οι εν λόγω διατάξεις προβλέπουν, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή κοινοποιεί την απόφασή της στο οικείο κράτος μέλος το οποίο διαθέτει προθεσμία δεκαπέντε ημερών προκειμένου να δηλώσει στην Επιτροπή τις πληροφορίες τις οποίες θεωρεί ότι καλύπτονται από την υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου, πάντως οι εν λόγω διατάξεις δεν απαλλάσσουν την Επιτροπή από την υποχρέωση που υπέχει από το άρθρο 287 ΕΚ να μη δημοσιοποιεί επαγγελματικά απόρρητα και δεν εμποδίζουν την Επιτροπή όπως, με δική της πρωτοβουλία, αποφασίσει να μη δημοσιοποιήσει πληροφοριακά στοιχεία τα οποία φρονεί ότι καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο, ακόμη και αν το οικείο κράτος μέλος δεν έχει υποβάλει σχετικό αίτημα. Επιπροσθέτως, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία υπέπεσε σε πταίσμα διαβιβάζοντας στην Επιτροπή πληροφοριακά στοιχεία τα οποία ήταν εσφαλμένα και μη ενημερώνοντας αυτή για τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριακών στοιχείων που αφορούσαν τις εμπορικές σχέσεις μεταξύ Idromacchine και De Poli, εντούτοις, το πταίσμα αυτό δεν αναιρεί τη διαπίστωση ότι η Επιτροπή μπορούσε, εν πάση περιπτώσει, με δική της

πρωτοβουλία, να μη δημοσιοποιήσει τα πληροφοριακά στοιχεία που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

56 Επομένως, η δημοσιοποίηση με την επίδικη απόφαση πραγματικών περιστατικών και εκτιμήσεων που παρουσιάζουν ονομαστικώς την Idromacchine ως μη δυνάμενη να παράσχει στην De Poli προϊόντα σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και να τηρήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις της συνιστά παραβίαση της υποχρεώσεως τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου την οποία προβλέπει το άρθρο 287 ΕΚ. Κατά το μέτρο που η υποχρέωση αυτή σκοπεί στην προστασία δικαιωμάτων που απονέμονται στους ιδιώτες, η δε Επιτροπή δεν διαθέτει ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά το ζήτημα αν, σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, είναι δυνατή η μη τήρηση του κανόνα περί εμπιστευτικού χαρακτήρα, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η παράβαση αυτή του κοινοτικού δικαίου αρκεί προς απόδειξη της υπάρξεως κατάφωρης παραβάσεως κατά την έννοια της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 26 ανωτέρω.

57 Υπό το πρίσμα του συνόλου των ανωτέρω παρατηρήσεων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή, παραβιάζοντας την υποχρέωση τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου, επέδειξε παράνομη συμπεριφορά ικανή να στοιχειοθετήσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας κατά την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ.

58 Υπό τις συνθήκες αυτές, η εξέταση της τελευταίας αιτιάσεως των εναγόντων κατά την οποία η Επιτροπή παραβίασε επίσης την αρχή της αναλογικότητας κατά το μέτρο που, με την επίδικη απόφαση, δημοσιοποίησε πραγματικά περιστατικά και εκτιμήσεις που παρουσιάζουν ονομαστικώς την Idromacchine ως μη δυνάμενη να παράσχει στην De Poli προϊόντα σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και να τηρήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις της, είναι άνευ αντικειμένου. Συγκεκριμένα, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι η αρχή της αναλογικότητας παραβιάστηκε, το γεγονός αυτό δεν θα επέτρεπε, εν πάση περιπτώσει, στους ενάγοντες να λάβουν εν προκειμένω, για τις ζημίες τις οποίες επικαλούνται, αποζημίωση ευρύτερη ως προς τη φύση ή το ύψος της από αυτή την οποία θα μπορούσαν να λάβουν λόγω της παραβιάσεως από την Επιτροπή της υποχρεώσεως τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου. Επομένως, η εξέταση της οικείας αιτιάσεως παρέλκει.

Επί του υποσταστού της ζημίας

59 Οι ενάγοντες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η Idromacchine υπέστη μη περιουσιακή ζημία λόγω προσβολής της εικόνας και της φήμης της, κατά το μέτρο που αυτή παρουσιάστηκε ονομαστικώς, με την επίδικη απόφαση, ως μη δυνάμενη να παράσχει στην De Poli προϊόντα σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και να τηρήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις της.

60 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως προκύπτει από τις αναφορές που περιέχονται στην επίδικη απόφαση και επαναλαμβάνονται στις σκέψεις 8 έως 12 ανωτέρω, η Επιτροπή παρουσίασε ονομαστικώς την Idromacchine, μεταξύ άλλων, ως ανίκανη να κατασκευάσει δεξαμενές σύμφωνες με τις προδιαγραφές πιστοποιήσεως (βλ. παράγραφο 10, στοιχείο iii, παράγραφο 28, τρίτο εδάφιο, και παράγραφο 29, τρίτο εδάφιο, της επίδικης αποφάσεως) και ως μη δυνάμενη να παραδώσει τις επίμαχες δεξαμενές σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις της (βλ. παράγραφο 31 της επίδικης αποφάσεως), με συνέπεια ότι η De Poli αναγκάστηκε να απευθυνθεί σε άλλη επιχείρηση για να καλύψει τη σχετική ανάγκη. Επομένως, τέτοιες αναφορές οι οποίες παρουσιάζουν δυσμενώς την Idromacchine ως μία επιχείρηση ανίκανη να προσφέρει υπηρεσίες σύμφωνες με τις ισχύουσες προδιαγραφές και, επομένως, να τηρήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις της είναι ικανές να αμαυρώσουν την εικόνα και τη φήμη της, οι οποίες έχουν αυτές καθεαυτές εμπορική αξία, πράγμα, εξάλλου, το οποίο η Επιτροπή δεν αμφισβητεί με τα υπομνήματά της.

61 Επιπλέον, πρέπει να διευκρινισθεί ότι κατά τον ίδιο τρόπο που το Πρωτοδικείο έκρινε, με τη σκέψη 150 της αποφάσεως Μ κατά Διαμεσολαβητή, σκέψη 39 ανωτέρω, ότι από την ίδια τη δημοσίευση στην ιστοσελίδα του Διαμεσολαβητή της αποφάσεώς του, η οποία συνέδεε ονομαστικώς τον ενάγοντα στην υπόθεση επί της οποίας η απόφαση αυτή εκδόθηκε με περίπτωση κακής διοικήσεως, προκύπτει ότι η εν λόγω απόφαση τον έθιξε με τρόπο πραγματικό και βέβαιο, ομοίως μόνη η δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα, με την επίδικη απόφαση, στοιχείων που αφορούν ονομαστικώς την Idromacchine αρκεί για τη στοιχειοθέτηση του πραγματικού και βέβαιου χαρακτήρα της ζημίας που αυτή υπέστη.

62 Εξάλλου, ακόμη και αν γίνει δεκτό, όπως υποστήριξε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι αυτή δεν υπέπεσε σε σφάλμα εκτιμήσεως, κατά το μέτρο που με την επίδικη απόφαση διαπίστωσε ότι η Idromacchine προέβη σε πλημμελή εκπλήρωση στο πλαίσιο των συμβατικών σχέσεων της με την De Poli, εντούτοις, γεγονός παραμένει ότι πραγματικά περιστατικά και εκτιμήσεις οι οποίες παρουσιάζουν ονομαστικώς την Idromacchine ως μη δυνάμενη να παράσχει στην De Poli προϊόντα σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και να τηρήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις της βλάπτουν την εικόνα και τη φήμη της Idromacchine. Επιπλέον, η ζημία αυτή αφορά αποκλειστικώς την Idromacchine και διακρίνεται από τη ζημία που απορρέει από ενδεχόμενα σφάλματα εκτιμήσεως στα οποία τυχόν υπέπεσε η Επιτροπή ή η Ιταλική Δημοκρατία, κατά το μέτρο που έκριναν ότι η Idromacchine ήταν υπεύθυνη για τις καθυστερήσεις παραδόσεως των επίμαχων δεξαμενών.

63 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Idromacchine υπέστη προσβολή της εικόνας και της φήμης της.

Επί της υπάρξεως αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προβαλλόμενης συμπεριφοράς και της ζημίας της οποίας γίνεται επίκληση

64 Οι ενάγοντες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ, αφενός, των παραβιάσεων της υποχρεώσεως τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου και της αρχής της αναλογικότητας και, αφετέρου, της προσβολής της εικόνας και της φήμης της Idromacchine.

65 Συναφώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Idromacchine δεν θα είχε υποστεί καμία προσβολή της εικόνας και της φήμης της αν η Επιτροπή δεν είχε δημοσιοποιήσει, με την επίδικη απόφαση, πραγματικά περιστατικά και εκτιμήσεις οι οποίες την παρουσίαζαν ως μη δυνάμενη να παράσχει στην De Poli προϊόντα σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και να τηρήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις της. Τα επιχειρήματα της Επιτροπής ότι δεν υφίσταται επαρκώς άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ

των προβαλλομένων παράνομων πράξεών της και της ζημίας που επικαλούνται οι ενάγοντες δεν μπορούν να ευδοκιμήσουν.

66 Πρώτον, στο μέτρο που η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ζημία που υπέστησαν οι ενάγοντες μπορεί να καταλογιστεί είτε στην De Poli η οποία, στο πλαίσιο της διαδικασίας κρατικών ενισχύσεων, υποστήριξε ότι οι καθυστερήσεις στη ναυπήγηση των πλοίων οφείλονταν ιδίως στην Idromacchine, είτε στην Ιταλική Δημοκρατία η οποία κοινοποίησε στην Επιτροπή εσφαλμένα πληροφοριακά στοιχεία, τα επιχειρήματα αυτά πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

67 Συγκεκριμένα, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι η De Poli παρέσχε εσφαλμένα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την Idromacchine στην Ιταλική Δημοκρατία η οποία, αφενός, κακώς τα διαβίβασε στην Επιτροπή και, αφετέρου, παρέλειψε να επισημάνει σε αυτή ότι τα εν λόγω στοιχεία έπρεπε να καλυφθούν από το επαγγελματικό απόρρητο, εντούτοις, γεγονός παραμένει ότι η άμεση αιτία της συναφούς ζημίας της Idromacchine έγκειται όχι στα εσφαλμένα πληροφοριακά στοιχεία που η De Poli ή η Ιταλική Δημοκρατία παρέσχε, αλλά στο γεγονός ότι η Επιτροπή, με την επίδικη απόφαση, δημοσιοποίησε πραγματικά περιστατικά και εκτιμήσεις που παρουσιάζουν ονομαστικώς την Idromacchine ως μη δυνάμενη να παράσχει στην De Poli προϊόντα σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και να τηρήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις της, παρά το γεγονός ότι η δημοσιοποίηση των στοιχείων αυτών δεν ήταν αναγκαία υπό το πρίσμα του αντικειμένου της επίδικης αποφάσεως.

68 Δεύτερον, αντιθέτως προς ό,τι υποστήριξε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατόπιν της εκ μέρους των εναγόντων διευκρινίσεως, σε απάντηση στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, ότι το Πρωτοδικείο της Βενετίας εξέδωσε τον Δεκέμβριο του 2009 απόφαση με την οποία κρίθηκε ότι η De Poli δεν ευθυνόταν για πλημμελή εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεών της έναντι της Idromacchine, μια τέτοια απόφαση ουδεμία επιρροή ασκεί επί της διαπιστώσεως ότι η Idromacchine δεν θα είχε υποστεί προσβολή της εικόνας ή της φήμης της αν η Επιτροπή, με την επίδικη απόφαση, δεν είχε δημοσιοποιήσει το όνομά της.

69 Υπό το πρίσμα του συνόλου των παρατηρήσεων που εκτίθενται στις σκέψεις 31 έως 70 ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι τρεις προϋποθέσεις στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, κατά την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, πληρούνται και, επομένως, πρέπει να προσδιοριστεί το ύψος της αποζημιώσεως που πρέπει να χορηγηθεί στην Idromacchine προς αποκατάσταση της μη περιουσιακής ζημίας την οποία αυτή υπέστη.

Επί της αποκαταστάσεως της μη περιουσιακής ζημίας που υπέστη η Idromacchine

70 Λαμβανομένης υπόψη της προσβολής που η Idromacchine υπέστη στην εικόνα και τη φήμη της, οι ενάγοντες ζητούν, κατ' ουσίαν, πρώτον, αποζημίωση η οποία θα προσδιοριστεί κατ' επιείκεια, εν συνεχεία, την καταβολή αντισταθμιστικών τόκων για την περίοδο από τη δημοσίευση της επίδικης αποφάσεως μέχρι την έκδοση της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση και τόκων υπερημερίας για την περίοδο από την έκδοση της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση μέχρι την πλήρη εξόφληση της οφειλομένης αποζημιώσεως και, τέλος, τη λήψη μέτρων για την αποκατάσταση της εικόνας και της φήμης της Idromacchine.

71 Πρώτον, όσον αφορά το αίτημά τους για την καταβολή εκ μέρους της Επιτροπής αποζημιώσεως η οποία θα προσδιοριστεί κατ' επιείκεια, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι ενάγοντες, απαντώντας στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, διευκρίνισαν ότι, δεδομένου ότι η μη περιουσιακή ζημία δεν ήταν ποσοτικοποιήσιμη, ζητούσαν εντελώς ενδεικτικά από το Γενικό Δικαστήριο να τους χορηγήσει συναφώς αποζημίωση ποσού της τάξεως του 30 έως 50 % του ποσού που ζητούν λόγω της περιουσιακής ζημίας, ήτοι ποσό που κυμαίνεται περίπου μεταξύ 1 637 892 και 2 729 820 ευρώ.

72 Πρώτον, όσον αφορά τους παράγοντες που οι ενάγοντες φρονούν ότι καθιστούν σοβαρότερη τη ζημία τους, κατά το μέτρο που η Επιτροπή «επανέλαβε την αρνητική

διαφήμιση όσον αφορά την Idromacchine», αυτοί επικαλούνται αναφορές στην επίδικη απόφαση που περιέχονται, καταρχάς, στην απόφαση 2006/948/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Ιουλίου 2006, σχετικά με την κρατική ενίσχυση που η Ιταλία προτίθεται να χορηγήσει στην Cantieri Navali Termoli SpA (ΕΕ L 383, σ. 53), εν συνεχεία, στην απόφαση 2008/C 208/07, της 16ης Απριλίου 2008, «Κρατικές ενισχύσεις –Ιταλία – Κρατική ενίσχυση C 15/08 (ex N 318/07, N 319/07, N 544/07 και N 70/08) – Παράταση της τριετούς προθεσμίας παράδοσης για τέσσερα δεξαμενόπλοια μεταφοράς χημικών προϊόντων που κατασκευάστηκαν από την Cantiere Navale de Poli» (ΕΕ C 208, σ. 14), και, τέλος, στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Νοεμβρίου 2008, T-70/07, Cantieri Navali Termoli κατά Επιτροπής (Συλλογή 2008, σ. II-250) (ΕΕ C 6, σ. 25).

73 Μολονότι είναι αληθές ότι στις δύο αποφάσεις της Επιτροπής και στην απόφαση του Πρωτοδικείου που παρατίθενται στη σκέψη 72 ανωτέρω και οι οποίες δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα γίνεται αναφορά στην επίδικη απόφαση, εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι αποφάσεις αυτές δεν περιέχουν καμία νέα αναφορά σε πραγματικά περιστατικά και εκτιμήσεις οι οποίες να παρουσιάζουν ονομαστικώς την Idromacchine ως μη δυνάμενη να παράσχει στην De Poli προϊόντα σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και να τηρήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις της. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι ως άνω δύο αποφάσεις της Επιτροπής και η απόφαση του Πρωτοδικείου δεν είναι ικανές να επιδεινώσουν τη μη περιουσιακή ζημία της Idromacchine.

74 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι, αφενός, οι ενάγοντες δεν προβάλλουν καμία εξήγηση που να δικαιολογεί το αίτημά τους περί χορηγήσεως αποζημιώσεως ποσού το οποίο να αντιστοιχεί σε ποσοστό μεταξύ 30 έως 50 % του ποσού των 5 459 641,28 ευρώ που ζητούν για την αποκατάσταση της περιουσιακής ζημίας τους. Παρά το γεγονός ότι η εκ μέρους δημόσιας αρχής, όπως η Επιτροπή, δημοσιοποίηση πληροφοριακών στοιχείων που παρουσιάζουν την Idromacchine με τρόπο δυσμενή θα μπορούσε να προκαλέσει πραγματική βλάβη στην εικόνα και τη φήμη της οικείας εταιρίας, εντούτοις, οι ενάγοντες δεν προβάλλουν κανένα επιχείρημα ή αποδεικτικό στοιχείο το οποίο να επιτρέπει την κατανόηση των λόγων για τους οποίους τα ποσά αυτά συνιστούν δίκαιη αποζημίωση για την προσβολή που επήλθε στην εικόνα και τη φήμη της Idromacchine. Συναφώς, διαπιστώνεται, μεταξύ άλλων, αφενός, ότι οι ενάγοντες δεν υποστήριξαν ότι τα ποσά αυτά έχουν οποιαδήποτε σχέση με το κόστος των επενδύσεων που η Idromacchine πραγματοποίησε προκειμένου να δημιουργήσει και να διατηρήσει την εικόνα και τη φήμη της. Αφετέρου, οι ενάγοντες δεν προβάλλουν κανένα επιχείρημα ή αποδεικτικό στοιχείο περί του ότι τα εν λόγω ποσά, τα οποία

είναι 12 έως 20 φορές υψηλότερα του ποσού των 133 500 ευρώ που αντιστοιχεί στα ετήσια κέρδη που η Idromacchine υποστηρίζει ότι πραγματοποίησε κατά μέσο όρο στη διάρκεια των προηγουμένων της δημοσιεύσεως της επίδικης αποφάσεως ετών, συνιστούν δίκαιη αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη η Idromacchine.

75 Τρίτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν πάση περιπτώσει, οι ενάγοντες ήταν σε θέση να περιορίσουν σε μεγάλο βαθμό το μέγεθος της μη περιουσιακής ζημίας της Idromacchine. Συγκεκριμένα, κατά το μέτρο που οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι ο ιταλικός οργανισμός πιστοποιήσεως είχε χορηγήσει στην Idromacchine, ήδη από τις 5 Οκτωβρίου 2004, πιστοποιητικό συμβατότητας των επίμαχων δεξαμενών το οποίο αποδεικνύει ότι οι εν λόγω δεξαμενές ήταν σύμφωνες με τις ισχύουσες προδιαγραφές, συνάγεται ότι η Idromacchine μπορούσε να επικαλεστεί το εν λόγω πιστοποιητικό, πριν μάλιστα τη δημοσίευση της επίδικης αποφάσεως, έναντι ιδίως των υφισταμένων και δυνητικών πελατών της, προς αμφισβήτηση της ακρίβειας των περιεχόμενων στην επίδικη απόφαση αρνητικών εκτιμήσεων που την αφορούσαν και να περιορίσει με τον τρόπο αυτό την προσβολή της εικόνας και της φήμης της. Για τον λόγο αυτό, πρέπει επίσης να απορριφθούν ως αβάσιμα τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι ενάγοντες απαντώντας στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι η προσβολή της εικόνας και της φήμης της Idromacchine ήταν ακόμη πιο σημαντική δεδομένου ότι, από τη δημοσίευσή της, η επίδικη απόφαση ήταν η πρώτη σχετική με την Idromacchine πληροφορία που εμφάνιζε κάποια μηχανή αναζητήσεως στο διαδίκτυο και ότι η εν λόγω απόφαση δημοσιεύθηκε τόσο στον δικτυακό τόπο της αρμόδιας για θέματα ανταγωνισμού γενικής διευθύνσεως της Επιτροπής όσο και στην Επίσημη Εφημερίδα η οποία έχει μεγάλη αναγνωσιμότητα.

76 Υπό το πρίσμα του συνόλου των παρατηρήσεων που εκτίθενται στις σκέψεις 71 έως 75 ανωτέρω και ελλείψει περισσότερο συγκεκριμένων στοιχείων παρασχεθέντων από τους ενάγοντες σχετικά με την έκταση της προσβολής της εικόνας και της φήμης της Idromacchine, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι αποζημίωση ύψους 20 000 ευρώ συνιστά δίκαιη αποζημίωση.

77 Δεύτερον, όσον αφορά τα αιτήματα των εναγόντων σχετικά με την καταβολή, αφενός, αντισταθμιστικών τόκων για την περίοδο από τη δημοσίευση της επίδικης αποφάσεως μέχρι την έκδοση της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση και, αφετέρου,

τόκων υπερημερίας για την περίοδο από την έκδοση της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση μέχρι την πλήρη εξόφληση της οφειλομένης αποζημιώσεως, πρέπει να υπομνησθεί, πρώτον, ότι εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, οι αρνητικές συνέπειες που απορρέουν από το χρονικό διάστημα που διέρρευσε μεταξύ της επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος και της ημερομηνίας καταβολής της αποζημιώσεως δεν μπορούν να αγνοηθούν, στο μέτρο που πρέπει να ληφθεί υπόψη η μείωση της αξίας του νομίσματος (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 2005, T-260/97, Camar κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2741, σκέψη 138· βλ. επίσης, υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Φεβρουαρίου 1994, C-308/87, Grifoni κατά ΕΚΑΕ, Συλλογή 1994, σ. I-341, σκέψη 40). Πρέπει να γίνει δεκτό ότι η μείωση αυτή της αξίας του νομίσματος αντικατοπτρίζεται στο ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού που διαπίστωσε η Eurostat (στατιστική υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) στο οικείο κράτος μέλος όπου έχουν την έδρα τους οι εν λόγω εταιρίες (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Ιανουαρίου 2000, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-203, σκέψεις 220 και 221· απόφαση του Πρωτοδικείου Camar κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 139, και της 26ης Νοεμβρίου 2008, T-285/03, Agraz κ.λπ. κατά Εοιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-285, σκέψη 50). Συναφώς διαπιστώνεται ότι, εν προκειμένω, το ζημιογόνο γεγονός επήλθε την ημέρα της δημοσιεύσεως της επίδικης αποφάσεως στην Επίσημη Εφημερίδα, ήτοι στις 18 Φεβρουαρίου 2005.

78 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή οφείλει να καταβάλει αντισταθμιστικούς τόκους από της δημοσιεύσεως της επίδικης αποφάσεως στις 18 Φεβρουαρίου 2005 έως την έκδοση της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση, με βάση το καθοριζόμενο από την ΕΚΤ επιτόκιο για τις κυριότερες πράξεις αναχρηματοδότησης, που ίσχυε για την οικεία περίοδο, προσαυξημένο κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.

79 Δεύτερον, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, το ποσό της οφειλομένης αποζημιώσεως αυξάνεται κατά τους τόκους υπερημερίας υπολογιζομένους από της ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως με την οποία αναγνωρίζεται η υποχρέωση αποζημιώσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις Dumortier κ.λπ. κατά Συμβουλίου, σκέψη 28 ανωτέρω, σκέψη 25, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 77 ανωτέρω, σκέψη 35, Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 79 ανωτέρω, σκέψη 55). Κατά τη νομολογία, το εφαρμοστέο επιτόκιο υπολογίζεται βάσει του επιτοκίου της ΕΚΤ για τις κύριες πράξεις αναχρηματοδοτήσεως, το οποίο ίσχυε κατά την κρίσιμη χρονική περίοδο, προσαυξανόμενο κατά δύο μονάδες (αποφάσεις Camar

κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 79 ανωτέρω, σκέψη 146, και Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 79 ανωτέρω, σκέψη 55).

80 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή οφείλει να καταβάλει τόκους υπερημερίας από της εκδόσεως της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση μέχρι την πλήρη εξόφληση της οφειλομένης αποζημιώσεως, με βάση το καθοριζόμενο από την ΕΚΤ επιτόκιο για τις κυριότερες πράξεις αναχρηματοδότησης, που ίσχυε για την οικεία περίοδο, προσαυξημένο κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.

81 Τρίτον, όσον αφορά τα αιτήματα των εναγόντων περί αποκαταστάσεως της εικόνας της Idromacchine, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία, από το άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ και το άρθρο 235 ΕΚ, τα οποία δεν αποκλείουν την αποζημίωση σε είδος, προκύπτει ότι ο δικαστής της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να υποχρεώσει την Κοινότητα στην καταβολή κάθε είδους αποζημιώσεως η οποία είναι σύμφωνη με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών σε θέματα μη εξωσυμβατικής ευθύνης, συμπεριλαμβανομένης, εφόσον δεν αντιβαίνει στις αρχές αυτές, της εις είδος αποζημιώσεως, ενδεχομένως δε υπό τη μορφή διαταγής προς επιχείρηση ή παράλειψη πράξεως (απόφαση Galileo International Technology κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 28 ανωτέρω, σκέψη 63).

82 Εν προκειμένω, τα αιτήματα των εναγόντων με τα οποία ζητείται από το Γενικό Δικαστήριο η αποκατάσταση της εικόνας της Idromacchine είτε με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα διορθώσεως των περιλαμβανομένων στην επίδικη απόφαση εσφαλμένων πληροφοριών είτε με επιστολή προς τους σημαντικότερους επιχειρηματίες του κλάδου των ναυπηγείων με αντικείμενο τη διόρθωση των περιλαμβανομένων στην επίδικη απόφαση εσφαλμένων πληροφοριών, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα. Ασφαλώς, οι ενάγοντες, με τα υπομνήματά τους, επαναλαμβάνουν, κατ' ουσίαν, σε πλείονα σημεία, ότι η Idromacchine δεν εκπλήρωσε πλημμελώς καμία από τις συμβατικές υποχρεώσεις της έναντι της De Poli. Εντούτοις, πρέπει να υπομνησθεί ότι η παράνομη συμπεριφορά που διαπιστώθηκε σε βάρος της Επιτροπής με τη σκέψη 56 ανωτέρω, σύμφωνα με το αίτημα των εναγόντων, συνίσταται στη δημοσιοποίηση του ονόματος της Idromacchine και όχι σε εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών εκ μέρους της, κατά το μέτρο που αυτή με την επίδικη απόφαση έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι η Idromacchine ευθυνόταν για πλημμελή εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων που τη συνέδεαν με την De Poli. Δεδομένου ότι η διαπίστωση μιας τέτοιας εσφαλμένης εκτιμήσεως εκ μέρους της Επιτροπής δεν αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής, ελλείψει σχετικού αιτήματος των εναγόντων, το Γενικό Δικαστήριο δεν απαιτείται να εξετάσει αν η Επιτροπή προέβη

πράγματι στην εν λόγω εσφαλμένη εκτίμηση ούτε, κατά μείζονα λόγο, να διατάξει την Επιτροπή να λάβει μέτρα προς αποκατάσταση της εικόνας και της φήμης της Idromacchine.

83 Επομένως, το αίτημα των εναγόντων περί αποκαταστάσεως της εικόνας και της φήμης της Idromacchine πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

84 Συμπερασματικά, όσον αφορά το αίτημα των εναγόντων περί αποκαταστάσεως της μη περιουσιακής ζημίας της Idromacchine, πρέπει επομένως, πρώτον, να γίνει δεκτό ότι οι προϋποθέσεις στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας πληρούνται, δεύτερον, να καταβληθεί στην Idromacchine ποσό 20 000 ευρώ για την αποκατάσταση της μη περιουσιακής ζημίας που αυτή υπέστη, τρίτον, να υποχρεωθεί η Επιτροπή στην καταβολή αντισταθμιστικών τόκων επί του εν λόγω ποσού από της δημοσιεύσεως της επίδικης αποφάσεως στην Επίσημη Εφημερίδα, στις 18 Φεβρουαρίου 2005 μέχρι την έκδοση της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση, με βάση το καθοριζόμενο από την ΕΚΤ επιτόκιο για τις κυριότερες πράξεις αναχρηματοδότησης, το οποίο ίσχυε κατά την κρίσιμη χρονική περίοδο, προσαυξημένο κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες και, τέταρτον, να υποχρεωθεί η Επιτροπή στην καταβολή τόκων υπερημερίας επί του ποσού αυτού από της ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση μέχρι την πλήρη εξόφληση της οφειλομένης αποζημιώσεως, με βάση το καθοριζόμενο από την ΕΚΤ επιτόκιο για τις κυριότερες πράξεις αναχρηματοδότησης, το οποίο ίσχυε κατά την κρίσιμη χρονική περίοδο, προσαυξημένο κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.

Επί της ηθικής βλάβης των A. και R. Capuzzo

85 Από τα υπομνήματα των εναγόντων προκύπτει ότι αυτοί υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι οι A. και R. Capuzzo υπέστησαν δύο είδη ηθικής βλάβης. Αφενός, οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι η προσβολή της εικόνας και της φήμης της Idromacchine επηρέασε τους A. και R. Capuzzo «αντανακλαστικώς», υπό την ιδιότητά τους ως κατόχων του

συνόλου των εταιρικού κεφαλαίου της Idromacchine και διευθυνόντων συμβούλων της εν λόγω εταιρίας. Αφετέρου, οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι βρέθηκαν σε «κατάσταση αγωνίας η οποία, όσον αφορά τους [A. και R. Capuzzo], ήταν απόρροια της επιτακτικής ανάγκης όπως αποκατασταθεί η ζημία που προκάλεσε η εκ μέρους της Επιτροπής δημοσιοποίηση πληροφοριακών στοιχείων τα οποία αυτοί χαρακτήριζαν και εξακολουθούν να χαρακτηρίζουν ως ψευδή» καθώς και σε «κατάσταση αβεβαιότητας» και «κατάσταση απογοητεύσεως» συνεπεία των άκαρπων ενεργειών στις οποίες αυτοί προέβησαν μετά τη δημοσίευση της επίδικης αποφάσεως, προκειμένου να επιτύχουν την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η Idromacchine.

86 Στο μέτρο που διαπιστώθηκε ήδη, με τη σκέψη 59 ανωτέρω, η παράνομη συμπεριφορά της Επιτροπής λόγω παραβιάσεως της υποχρεώσεώς της περί τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου, πρέπει να εξετασθεί αν οι ενάγοντες απέδειξαν εν προκειμένω ότι οι A. και R. Capuzzo υπέστησαν πραγματική και βέβαιη ηθική βλάβη και ότι μεταξύ της παράνομης αυτής συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ηθικής βλάβης τους υφίσταται αιτιώδης συνάφεια. Συγκεκριμένα, κατά τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 27 ανωτέρω, αν κάποια από τις προϋποθέσεις αυτές ελλείπει, η ευθύνη της Κοινότητας δεν στοιχειοθετείται.

87 Καταρχάς, όσον αφορά την προσβολή της εικόνας και της φήμης που οι A. και R. Capuzzo προβάλλουν ότι υπέστησαν «αντανακλαστικώς» συνεπεία της προσβολής της εικόνας και της φήμης της Idromacchine, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, τα ονόματά τους δεν αναφέρονται σε κανένα σημείο της επίδικης αποφάσεως και ουδεμία παράνομη συμπεριφορά καταλογίζεται ατομικώς σε αυτούς.

88 Εν συνεχεία, επισημαίνεται ότι το γεγονός και μόνον ότι οι A. και R. Capuzzo κατέχουν το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου της Idromacchine και είναι οι βασικοί διευθύνοντες σύμβουλοί της δεν είναι ικανό να μεταβάλει τη διαπίστωση ότι μόνον η συμπεριφορά της Idromacchine και όχι αυτή των μετόχων της ή των διευθυνόντων συμβούλων της αμφισβητήθηκε από την Επιτροπή με την επίδικη απόφαση. Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι, όπως προκύπτει από τις περιεχόμενες στην επίδικη απόφαση αναφορές, οι οποίες επαναλαμβάνονται στις σκέψεις 8 έως 12 ανωτέρω, με την επίδικη απόφαση αμφισβητήθηκε η ικανότητα αυτή καθεαυτή της εταιρίας να

εκπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις της και να παράσχει προϊόντα σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και όχι οι ικανότητες των A. και R Capuzzo ως διευθυνόντων συμβούλων ή μετόχων.

89 Τέλος, κατά το μέτρο που οι ενάγοντες παραπέμπουν στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 1999, T-231/97, New Europe Consulting και Brown κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-2403, σκέψεις 54 και 55), επισημαίνεται ότι τα πραγματικά περιστατικά στην εν λόγω υπόθεση διαφέρουν από τα πραγματικά περιστατικά στην υπό κρίση υπόθεση και δεν μπορούν να οδηγήσουν στη συναγωγή του ίδιου συμπεράσματος. Συγκεκριμένα, μολονότι από τις σκέψεις 54 και 55 της εν λόγω αποφάσεως προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο, στο πλαίσιο της υποθέσεως αυτής, έκρινε ότι η προσβολή της φήμης της οικείας εταιρίας είχε συνέπειες για τη φήμη του διαχειριστή της, ο οποίος κατείχε το 99 % του κεφαλαίου της, εντούτοις, αυτό οφείλεται στις περιστάσεις της οικείας υποθέσεως και συγκεκριμένα, αφενός, στο ότι ο εν λόγω διαχειριστής είχε ασκήσει καταρχάς μόνος τη δραστηριότητα της οικείας εταιρίας υπό τη μορφή «ατομικής επιχειρήσεως» και, αφετέρου, στο ότι η Επιτροπή τον περιήγαγε ατομικώς σε κατάσταση αβεβαιότητας και τον ανάγκασε να προβεί σε άσκοπες προσπάθειες για να μεταβάλει την κατάσταση που δημιούργησε ίδια. Εν προκειμένω, όμως, οι ενάγοντες δεν προσκομίζουν κανένα αποδεικτικό στοιχείο περί του ότι συντρέχει κάποια από τις ανωτέρω προϋποθέσεις.

90 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι ενάγοντες δεν απέδειξαν το υποστατό της προσβολής που υποστηρίζουν ότι επήλθε στην εικόνα και τη φήμη των A. και R. Capuzzo υπό την ιδιότητά τους ως μετόχων και διευθυνόντων συμβούλων της Idromacchine.

91 Δεύτερον, όσον αφορά την ηθική βλάβη που οι A. και R. Capuzzo υπέστησαν λόγω της «ανησυχίας» την οποία τους δημιούργησε η ανάγκη αποκαταστάσεως της εικόνας της Idromacchine και της καταστάσεως «αβεβαιότητας» και «απογοητεύσεως» στην οποία περιήλθαν λόγω των άκαρπων ενεργειών στις οποίες αυτοί προέβησαν μετά τη δημοσίευση της επίδικης αποφάσεως με σκοπό να επιτύχουν την αποκατάσταση της ζημίας της Idromacchine, διαπιστώνεται, αφενός, ότι οι ενάγοντες υποστηρίζουν απλώς ότι υπέστησαν ψυχολογικής μορφής βλάβη χωρίς, εντούτοις, να αποδεικνύουν τη βλάβη αυτή.

92 Αφετέρου και εν πάση περιπτώσει, από τα πληροφοριακά στοιχεία που οι ενάγοντες παρέσχον στο Γενικό Δικαστήριο προκύπτει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, οι διοικητικές ενέργειες στις οποίες οι A. και R. Capuzzo προέβησαν προσωπικώς υπό την ιδιότητά τους ως διευθυνόντων συμβούλων της Idromacchine συνίσταντο απλώς και μόνο στην αποστολή δύο ενυπόγραφων επιστολών προς το ιταλικό Υπουργείο Εξωτερικών και την Επιτροπή. Μόνες οι ενέργειες αυτές, όμως, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως δυνάμενες να προκαλέσουν ενοχλήσεις οι οποίες υπερβαίνουν τις συνήθεις συνέπειες της επιχειρηματικής ζωής για τους διευθύνοντες συμβούλους, όπως οι A. και R. Capuzzo, ώστε να συνιστούν ηθική βλάβη.

93 Επομένως, οι ενάγοντες δεν απέδειξαν ότι οι A. και R. Capuzzo περιήλθαν σε κατάσταση «ανησυχίας», «αβεβαιότητας» και «απογοητεύσεως» η οποία να συνιστά πραγματική και βέβαιη βλάβη.

94 Υπό το πρίσμα του συνόλου των παρατηρήσεων που εκτίθενται στις σκέψεις 84 έως 95 ανωτέρω, το αίτημα αποκαταστάσεως της ηθικής βλάβης που υπέστησαν οι A. και R. Capuzzo πρέπει να απορριφθεί. Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρώτο και το δεύτερο αίτημα των εναγόντων να καταβληθούν συναφώς σε αυτούς αντισταθμιστικοί τόκοι και τόκοι υπερημερίας και να διαταχθεί η Επιτροπή να «αποκαταστήσει» την εικόνα και τη φήμη τους πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

2. *Επί του αιτήματος αποκαταστάσεως της περιουσιακής ζημίας*

95 Οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι υπέστησαν τέσσερα είδη περιουσιακής ζημίας.

96 Πρώτον, οι ενάγοντες ζητούν αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν λόγω της ανάγκης όπως η Idromacchine υποβάλλει τόσο προς την Ιταλική Δημοκρατία όσο και προς την Επιτροπή επίσημες αιτήσεις προσβάσεως στα έγγραφα τα οποία αυτές

αντάλλαξαν στο πλαίσιο της διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση της επίδικης αποφάσεως. Συναφώς, οι ενάγοντες ζητούν αποζημίωση, αφενός, ύψους 3 569,28 ευρώ η οποία αντιστοιχεί στα έξοδα για την αμοιβή δικηγόρου και στις δαπάνες για τη μετακίνηση ενός υπαλλήλου της Idromacchine προκειμένου αυτός να ασκήσει το δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα που έχουν στην κατοχή τους οι ιταλικές αρχές και, αφετέρου, ύψους 9 072 ευρώ η οποία αντιστοιχεί στο κόστος εκθέσεως τεχνικής και λογιστικής πραγματογνωμοσύνης σχετικά με τη ζημία που υπέστη η Idromacchine, της οποίας τη σύνταξη ανέθεσαν σε ελεγκτική εταιρία, με σκοπό η έκθεση αυτή να χρησιμοποιηθεί στην παρούσα διαδικασία (στο εξής: έκθεση πραγματογνωμοσύνης).

97 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 91, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ως έξοδα τα οποία μπορούν να αναζητηθούν θεωρούνται τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι λόγω της δίκης.

98 Επομένως, όσον αφορά, πρώτον τα έξοδα που συνδέονται με την έκθεση του πραγματογνώμονα τον οποίον οι ενάγοντες προσέλαβαν προκειμένου, στο πλαίσιο της παρούσας δίκης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, να καθορίσει το ύψος της προβαλλόμενης ζημίας, διαπιστώνεται ότι, κατά πάγια νομολογία, οι δαπάνες των διαδίκων στο πλαίσιο της δικαστικής διαδικασίας δεν μπορούν, καθ' εαυτές, να θεωρηθούν ότι συνιστούν ζημία χωριστή από την επιβάρυνση των δικαστικών εξόδων (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουνίου 1999, C-334/97, Επιτροπή κατά Montorio, Συλλογή 1999, σ. I-3387, σκέψη 54, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 14ης Σεπτεμβρίου 2005, T-140/04, Ehcon κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-3287, σκέψη 79).

99 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι ενάγοντες δεν μπορούν βασίμως να ζητήσουν, σύμφωνα με το άρθρο 288, παράγραφος 2, ΕΚ, αποζημίωση για τα έξοδα που συνδέονται με την έκθεση πραγματογνωμοσύνης της οποίας τη σύνταξη ζήτησαν στο πλαίσιο της παρούσας δίκης.

100 Δεύτερον, όσον αφορά τα έξοδα για την αμοιβή δικηγόρου και τη μετακίνηση ενός υπαλλήλου της Idromacchine που συνδέονται με το αίτημα προσβάσεως στα έγγραφα που αντάλλαξαν η Ιταλική Δημοκρατία και η Επιτροπή και στα οποία έξοδα υποβλήθηκαν οι ενάγοντες κατά το στάδιο που προηγήθηκε της παρούσας διαδικασίας, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, έστω και αν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που προηγείται της ένδικης φάσεως συντελείται, γενικώς, ουσιώδης νομική εργασία, με τον όρο «δίκη», το άρθρο 91 του Κανονισμού Διαδικασίας εννοεί μόνον την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία, αποκλειομένης της προηγηθείσας αυτής φάσεως (βλ. την προπαρατεθείσα διάταξη Ehcon κατά Επιτροπής, σκέψη 79 και, υπό το πνεύμα αυτό, τη διάταξη του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 2002, T-38/95 DEP, Groupe Origny κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-217, σκέψη 29 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Το γεγονός αυτό προκύπτει ειδικότερα από το άρθρο 90 του ίδιου κανονισμού στο οποίο γίνεται λόγος για «διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου» (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της 24ης Ιανουαρίου 2002, T-38/95 DEP, Groupe Origny κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-217, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Επομένως, το να αναγνωρισθεί στις δαπάνες αυτές η ιδιότητα ζημίας επανορθώσιμης στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως θα ερχόταν σε αντίθεση προς τον χαρακτήρα των δαπανών που έχουν καταβληθεί κατά τη φάση που προηγείται της δικαστικής διαδικασίας και οι οποίες δεν αποδίδονται (διάταξη Ehcon κατά Επιτροπής, σκέψη 98 ανωτέρω, σκέψη 79).

101 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται ομοίως η διαπίστωση ότι οι ενάγοντες δεν μπορούν βασίμως να ζητήσουν, σύμφωνα με το άρθρο 288, παράγραφος 2, ΕΚ, αποζημίωση για τα έξοδα που συνδέονται με την αμοιβή δικηγόρου και τις δαπάνες μετακινήσεως ενός υπαλλήλου της Idromacchine και στα οποία αυτοί υποβλήθηκαν κατά το στάδιο που προηγήθηκε της παρούσας δίκης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

102 Υπό το πρίσμα των διαπιστώσεων που εκτίθενται στις σκέψεις 95 έως 101 ανωτέρω, τα αιτήματα αποζημιώσεως όσον αφορά τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι ενάγοντες, αφενός, πριν την παρούσα διαδικασία και, αφετέρου, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας πρέπει, επομένως, να απορριφθούν.

103 Δεύτερον, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ήδη με τη σκέψη 57 ανωτέρω ότι η Επιτροπή είχε επιδείξει παράνομη συμπεριφορά ικανή να στοιχειοθετήσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας, πρέπει να εξετασθεί αν οι ενάγοντες απέδειξαν το υποστατό καθεμιάς από τις λοιπές περιουσιακές ζημίες τις οποίες αυτοί επικαλούνται και αν υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ καθεμιάς από τις εν λόγω

ζημίες και της παράνομης αυτής συμπεριφοράς. Συγκεκριμένα, κατά τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 27 ανωτέρω, αν κάποια από τις προϋποθέσεις αυτές ελλείπει, η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας δεν στοιχειοθετείται.

104 Πρώτον, οι ενάγοντες ζητούν αποζημίωση 3 900 000 ευρώ η οποία αντιστοιχεί στο κόστος κατασκευής των επίμαχων δεξαμενών. Κατά τους ενάγοντες, η Idromacchine δεν κατόρθωσε να μεταπωλήσει τις εν λόγω δεξαμενές εξαιτίας των αναφορών που περιλαμβάνονται στην επίδικη απόφαση αναφορικά με την υποτιθέμενη ελαττωματικότητά τους, όπως επισημαίνεται, κατ' ουσίαν, στην επιστολή κάποιου μεσίτη με ημερομηνία 30 Μαρτίου 2007, η οποία επισυνάπτεται στην αγωγή τους.

105 Συναφώς, αφενός, διαπιστώνεται ότι οι ενάγοντες, με τα υπομνήματά τους, υποστηρίζουν ότι, λαμβανομένου υπόψη του ότι οι επίμαχες δεξαμενές παρέμεναν απούλητες μετά τη δημοσίευση της επίδικης αποφάσεως, η «Idromacchine έφθασε στο σημείο να αρχίσει να διαπραγματεύεται, σε συνεργασία με άλλες εταιρίες του τομέα και ορισμένους εφοπλιστές, την κατασκευή ενός πλοίου ad hoc (του οποίου τα φυσικά και τεχνικά χαρακτηριστικά [ήταν] συγκρίσιμα με εκείνα του πλοίου [της De Poli] επί του οποίου οι παραγγελθείσες δεξαμενές έπρεπε να έχουν τοποθετηθεί) πλην όμως εις μάτην». Επομένως, χωρίς να είναι απαραίτητο να εξεταστεί η αξιοπιστία, ως αποδεικτικού στοιχείου, της επιστολής του μεσίτη, η οποία αμφισβητείται από την Επιτροπή, επισημαίνεται ότι, κατά την ίδια την ομολογία των προσφευγόντων, οι επίμαχες δεξαμενές δεν μεταπωλήθηκαν λόγω του αυτές είχαν κατασκευαστεί κατά τρόπον ώστε να ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες των πλοίων επί των οποίων η De Poli όφειλε να τις εγκαταστήσει και όχι λόγω της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής κατά τη δημοσίευση της επίδικης αποφάσεως.

106 Αφετέρου, και εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι η περιουσιακή ζημία που η Idromacchine υπέστη συναφώς αποτελεί άμεση απόρροια όχι της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής, αλλά της μη εξοφλήσεως από την De Poli της αξίας των εν λόγω δεξαμενών. Επομένως, η Idromacchine θα μπορούσε να επιτύχει την καταβολή σε αυτή αποζημιώσεως για την αποκατάσταση της οικείας περιουσιακής ζημίας στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως λόγω συμβατικής ευθύνης ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και όχι στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.

107 Επομένως, οι ενάγοντες δεν απέδειξαν ότι υφίστατο αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής και της περιουσιακής ζημίας που υπέστη η Idromacchine λόγω του ότι αναγκάστηκε να επιβαρυνθεί με το κόστος κατασκευής των επίμαχων δεξαμενών οι οποίες παρέμειναν απούλητες. Επομένως, το αίτημα των εναγόντων περί καταβολής αποζημιώσεως συναφώς πρέπει να απορριφθεί.

108 Δεύτερον, οι ενάγοντες ζητούν αποζημίωση ύψους 1 013 000 ευρώ η οποία αντιστοιχεί στην προβαλλόμενη «μη αποδοτικότητα των προϊόντων και του εξοπλισμού που η Idromacchine διέθεσε αποκλειστικώς στον τομέα της κατασκευής λεβήτων από το 2005 έως το 2008». Οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι «από το 2005, η Idromacchine αναγκάστηκε να επιβαρυνθεί με δαπάνες μη δυνάμενες να αποφευχθούν, προκειμένου να διατηρήσει έναν τομέα που κατέστη μη παραγωγικός λόγω ακριβώς των πληροφοριακών στοιχείων που δημοσιοποιήθηκαν» με την επίδικη απόφαση. Συναφώς, οι ενάγοντες περιέλαβαν στα υπομνήματά τους έναν πίνακα που είχε συντάξει υπάλληλος της Idromacchine και από τον οποίο προκύπτει ότι στην κατασκευή των δεξαμενών χρησιμοποιούνταν δεκατέσσερις εξοπλισμοί στην απόκτηση των οποίων είχε προβεί η Idromacchine μεταξύ των ετών 1995 και 2002 και των οποίων η σημερινή συνολική αξία ανερχόταν σε 1 013 000 ευρώ.

109 Επισημαίνεται ότι, μολονότι το ποσό του οποίου την καταβολή ζητούν οι ενάγοντες αντικατοπτρίζει, κατά τις εκτιμήσεις τους, την αξία που είχε το 2008 ο χρησιμοποιούμενος στην κατασκευή δεξαμενών εξοπλισμός, εντούτοις, το ποσό αυτό δεν συνδέεται με το αντικείμενο αυτό καθεαυτό της αγωγής τους αποζημιώσεως, δεδομένου ότι επί τρία έτη μετά την έκδοση της επίδικης αποφάσεως ο εν λόγω εξοπλισμός δεν είχε χρησιμοποιηθεί. Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ζημία για την αποκατάσταση της οποίας ζητείται η καταβολή ποσού 1 013 000 ευρώ δεν είναι πραγματική και βέβαιη.

110 Εξάλλου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν πάση περιπτώσει, οι ενάγοντες δεν αποδεικνύουν εν προκειμένω αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής και του γεγονότος ότι επί τρία έτη μετά την έκδοση της επίδικης αποφάσεως η Idromacchine δεν μπόρεσε να χρησιμοποιήσει τον σχετικό εξοπλισμό.

111 Συγκεκριμένα, τα επιχειρήματα καταρχάς των εναγόντων ότι, αφενός, ο τομέας της κατασκευής λεβήτων είχε παρουσιάσει ανάπτυξη από το 2005 έως το 2008 και, αφετέρου, ότι κατά της Idromacchine ουδέποτε είχε υποβληθεί καταγγελία εκ μέρους άλλων πελατών πλην της De Poli ουδόλως σημαίνει ότι, αν η επίδικη απόφαση δεν είχε δημοσιευθεί, ο κύκλος εργασιών της Idromacchine και, συνακόλουθα, η ικανότητά της να αποσβέσει την αξία του οικείου εξοπλισμού, δεν θα είχε μειωθεί στη διάρκεια αυτής της περιόδου. Συγκεκριμένα, από το γεγονός ότι ορισμένη αγορά παρουσιάζει ανάπτυξη δεν μπορεί να συναχθεί ότι ο κύκλος εργασιών μιας συγκεκριμένης επιχειρήσεως στην οικεία αγορά θα αυξηθεί κατ' ανάγκη.

112 Εν συνεχεία, η επιστολή του μεσίτη την οποία προσκόμισαν οι ενάγοντες και από την οποία προκύπτει ότι οι πελάτες με τους οποίους αυτός ήρθε σε επαφή με σκοπό την πώληση των επίμαχων δεξαμενών «διατύπωσαν κατ' επανάληψη ανυπέρβλητες επιφυλάξεις [λαμβανομένης υπόψη] της προβαλλόμενης ελαττωματικότητας [των επίμαχων] δεξαμενών, όπως διαπίστωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην [Επίσημη Εφημερίδα] της 18ης Φεβρουαρίου 2005» δεν αποδεικνύει την ύπαρξη επαρκώς άμεσης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της δημοσιεύσεως της επίδικης αποφάσεως και του γεγονότος ότι ο κύκλος εργασιών της Idromacchine μειώθηκε σημαντικά μεταξύ 2005 και 2008, με συνέπεια αυτή, λόγω της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής, να μη μπορέσει να χρησιμοποιήσει τον οικείο εξοπλισμό επί τρία έτη μετά την έκδοση της επίδικης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, υπογραμμίζεται ότι οι ενάγοντες δεν προσκομίζουν συναφώς κανένα στοιχείο από το οποίο να αποδεικνύεται ότι, λόγω της δημοσιεύσεως της επίδικης αποφάσεως, οι υφιστάμενοι ή δυνητικοί πελάτες της Idromacchine έπαυσαν να παραγγέλνουν σε αυτή άλλες δεξαμενές πλην αυτών τις οποίες αφορά η επίδικη απόφαση ή, για παράδειγμα, ότι κατόπιν της δημοσιεύσεως της επίδικης αποφάσεως η Idromacchine απομακρύνθηκε από τον κατάλογο των προμηθευτών στον οποίο είχε περιληφθεί και σε σχέση με τον οποίον οι ενάγοντες, με τα υπομνήματά τους, επισημαίνουν ότι «μόνον η εγγραφή σε αυτόν καθιστούσε δυνατή την ανάληψη παραγγελιών».

113 Τέλος, οι ενάγοντες δεν προσκομίζουν κανένα δικαιολογητικό στοιχείο από το οποίο να προκύπτουν οι λόγοι για τους οποίους η δημοσίευση της επίδικης αποφάσεως οδήγησε σε μείωση του κύκλου εργασιών της Idromacchine, παρά το ότι αυτή θα μπορούσε, όπως η ίδια εξέθεσε με τα υπομνήματά της, να επικαλεστεί έναντι κάθε υφιστάμενου ή δυνητικού πελάτη το γεγονός ότι ο ιταλικός οργανισμός

πιστοποιήσεως είχε αναγνωρίσει οριστικώς τη συμβατότητα των επίμαχων δεξαμενών με τις ισχύουσες προδιαγραφές ήδη από τις 5 Οκτωβρίου 2004, πριν καν τη δημοσίευση της επίδικης αποφάσεως.

114 Επομένως, από τις διαπιστώσεις που παρατίθενται στις σκέψεις 108 έως 113 ανωτέρω προκύπτει ότι οι ενάγοντες δεν απέδειξαν την ύπαρξη ούτε πραγματικής και βέβαιης ζημίας ούτε αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής και της φερόμενης περιουσιακής ζημίας τους που συνίσταται στην προβαλλόμενη «μη αποδοτικότητα των αγαθών και του εξοπλισμού της Idromacchine που είχαν τεθεί αποκλειστικώς στη διάθεση του τομέα κατασκευής λεβήτων μεταξύ των ετών 2005 έως 2008».

115 Τρίτον, οι ενάγοντες ζητούν αποζημίωση ύψους 534 000 ευρώ για τα φερόμενα διαφυγόντα κέρδη της Idromacchine λόγω της μειώσεως των παραγγελιών δεξαμενών, η οποία αντιστοιχεί στο συνολικό ποσό κερδών που η Idromacchine θα είχε πραγματοποιήσει από το 2005 έως το 2008 αν η επίδικη απόφαση δεν είχε δημοσιευθεί. Συναφώς, αρκεί να υπομνησθεί ότι, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 111 ανωτέρω, οι ενάγοντες δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο από το οποίο να αποδεικνύεται η ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής και της μειώσεως του κύκλου εργασιών και, συνακόλουθα, των κερδών της Idromacchine.

116 Κατ' ακολουθία, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη η αγωγή αποζημιώσεως των εναγόντων κατά το μέτρο που αφορά την προβαλλόμενη συνολική περιουσιακή ζημία τους, της οποίας το ύψος αποτιμούν στο συνολικό ποσό των 5 459 641,28 ευρώ. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα και τα ειδικότερα αιτήματα στα οποία αναλύεται το πρώτο αίτημα των εναγόντων και τα οποία σκοπούν στην καταβολή σε αυτούς τόκων υπερημερίας και αντισταθμιστικών τόκων επί του εν λόγω ποσού.

117 Κατόπιν των ανωτέρω επιβάλλεται, επομένως, το συμπέρασμα ότι η υπό κρίση αγωγή πρέπει να γίνει δεκτή κατά το μέτρο που οι ενάγοντες ζητούν αποκατάσταση της μη περιουσιακής ζημίας που υπέστη η Idromacchine και να απορριφθεί κατά τα λοιπά.

Επί των δικαστικών εξόδων

118 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων.

119 Δεδομένου ότι η προσφυγή έγινε εν μέρει δεκτή και κατ' ορθή εκτίμηση των επιδίκων περιστατικών, η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα και τα δύο τρίτα των εξόδων των εναγόντων και, επομένως, οι ενάγοντες φέρουν το ένα τρίτο των δικαστικών τους εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Υποχρεώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταβάλει στην Idromacchine Srl ως αποζημίωση για την αποκατάσταση της μη περιουσιακής ζημίας που αυτή υπέστη το ποσό των 20 000 ευρώ.

2) Η αποζημίωση που θα καταβληθεί στην Idromacchine θα προσαυξηθεί με αντισταθμιστικούς τόκους από τις 18 Φεβρουαρίου 2005 μέχρι την έκδοση της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση, με βάση το καθοριζόμενο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) επιτόκιο για τις κυριότερες πράξεις αναχρηματοδότησης, προσαυξημένο κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.

3) Η αποζημίωση που θα καταβληθεί στην Idromacchine θα προσαυξηθεί με τόκους υπερημερίας υπερημερίας από της εκδόσεως της αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση μέχρι την πλήρη εξόφληση της αποζημιώσεως, με βάση το καθοριζόμενο από την ΕΚΤ επιτόκιο για τις κυριότερες πράξεις αναχρηματοδότησης, προσαυξημένο κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.

4) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή.

5) Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα και τα δύο τρίτα των εξόδων της Idromacchine, του Alessandro Capuzzo και του Roberto Capuzzo οι οποίοι φέρουν το ένα τρίτο των δικαστικών εξόδων τους.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 8 Νοεμβρίου 2011.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς ..... II - 7841

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων ..... II - 7846

Σκεπτικό ..... II - 7848

1. Επί του αιτήματος αποκαταστάσεως της μη περιουσιακής ζημίας ..... II - 7851

Επί της μη περιουσιακής ζημίας της Idromacchine ..... II - 7851

Επί της προσαπτόμενης στην Κοινότητα παράνομης συμπεριφοράς ..... II - 7851

Επί του υποστατού της ζημίας ..... II - 7860

Επί της υπάρξεως αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προβαλλόμενης συμπεριφοράς και της ζημίας της οποίας γίνεται επίκληση ..... II - 7861

Επί της αποκαταστάσεως της μη περιουσιακής ζημίας που υπέστη η Idromacchine ..... II - 7863

Επί της ηθικής βλάβης των A. και R. Capuzzo ..... II - 7868

2. Επί του αιτήματος αποκαταστάσεως της περιουσιακής ζημίας ..... II - 7871

Επί των δικαστικών εξόδων ..... II - 7878